



ת"פ 50740/09/19 - מדינת ישראל נגד אליעזר מרטינז

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50740-09-19 מדינת ישראל נ' מרטינז

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אליעזר מרטינז

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעובדות כתב האישום, בעבירות של החזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ותקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין.
2. בהתאם למתואר בכתב האישום, ביום 22.3.19 בשעה 00:55 השתתף הנאשם במסיבת פורים באולם "אחוזת אבות" בקריית ארבע. במהלך שהותו במקום התפתח וויכוח בינו לבין שילה ישראל, שכלל דחיפות. חברתו של הנאשם, נועה בן שטרית ניסתה להפריד ביניהם, אז דחף הנאשם לעברה קופסת פלסטיק שפגעה בבטנה. בהמשך נטל הנאשם סכין ממתבח האולם ויצא ליציאה תוך שהוא נושא את הסכין מאחורי גבו. דניאל ישראל, שצפה בכך, ניגש לנאשם והוציא את הסכין מידו וכתוצאה מכך נחתך בידו.
3. בדיון ביום 6.8.20 הודיעו הצדדים שהגיעו להסדר טיעון לפיו ככל ותסקיר שירות המבחן יהיה חיובי, אזי עמדת המאשימה הינה למאסר שירות בעבודות שירות לצד מאסר מותנה, וככל ותוכנו של התסקיר יהיה שלילי, תעתור להטלת עונש מאסר בפועל.

תסקיר שירות המבחן:

4. ביום 30.11.20 הוגש תסקיר שירות המבחן. אביא מתוכנו בתמצית.
5. בתסקיר תואר הנאשם כבן 27, רווק המתגורר בדירת שותפים בבית שמש ועוסק בבנייה. הנאשם נולד בארה"ב והוריו, חרדים אמריקאים, התגרשו עם לידתו, ומאז נותק הקשר עם אמו. הנאשם תיאר כי בעת גדילתו, ובעת שאביו עבד בבתי הקהילה החרדית בה התגוררו, שהה בביתה של משפחה שם טיפלה בו אם המשפחה, אשר שימשה עבורו כאם. יחסי הנאשם עם אביו לא היו ברורים. הנאשם ואביו עלו ארצה בשנת 2005, בהיותו כבן 11, ומאז חוו חוסר יציבות מבחינת מגורים, כלכלה ומסגרות לימוד. הנאשם עבר עד כיתה י"ב 8 מסגרות לימוד שונות. מאז גיל 15 שילב הנאשם עבודה לצד לימודיו כדי לסייע כלכלית לאביו. בתסקיר תואר מעבר בין שני הוסטלים, ובהמשך שיטוט משך כשנה כאשר הנאשם הינו מחוסר קורת גג בתקופה זו ועובד בעבודות מזדמנות, מהם שלח לאביו כסף



כדי לסייע בפרנסתו. הנאשם מסר שלא שיתף את אביו אודות מצבו ולא שב להתגורר עמו.

6. במהלך שירותו הצבאי, במסגרת "נצח יהודה" השלים הנאשם 12 שנות לימוד, וסיים שירות צבאי מלא. אביו של הנאשם נפטר כחודשיים לאחר שחרורו. הנאשם ביקש לשוב לשירות צבאי בקבע אך הדבר נמנע בעדו בשל שימוש באלכוהול אשר בגינו נשלל רישונו.
7. שירות המבחן ציין כי הנאשם התקשה לפרט אודות קשיים שחווה בחייו, לרבות הקשר המורכב עם הוריו. הנאשם שלל שימוש בסמים, ובאשר לשימוש באלכוהול תאר שצרך אלכוהול באופן תכוף עם פטירת אביו, והשימוש אף הפך ליומיומי. לפני כשנה וחצי פנה הנאשם לטיפול ביחידה להתמכרויות בקריית ארבע, ומאז 10.4.19 לא צרך אלכוהול. הנאשם שלל צורך טיפולי בפן ההתמכרותי אך הסכים ליטול חלק בטיפולים רגשיים אחרים שהוצעו לו.
8. בהתייחסו לעבירות בהן הואשם נטל הנאשם אחריות למקרה וביטא חרטה על התנהלותו. הנאשם הסביר שבאותה העת היה מצוי בעיצומה של תקופת צריכה מסיבית של אלכוהול. את המסיבה שתוארה בכתב האישום ארגנה משפחת בת זוגו. הנאשם ציין כי במהלך המסיבה ראה בחור צעיר, שאינו מכיר, מתפרץ למחסן ומנסה לגנוב אלכוהול. הנאשם ניסה לעצור בעדו, אז הוויכוח ביניהם הפך לתגרה. עוד תיאר כי אחד המשתתפים ניסה לגעת בבית זוגו. מאחר וחש מאוים ממשותפי המסיבה נטל הנאשם סכין מטבח שמצא וטמן אותה בחגורתו מאחור. על פיו, הנער שניסה לגנוב אלכוהול הוא שניסה ליטול ממנו את הסכין, ונחתך ממנה בטעות. הנאשם לא זכר היטב את האירוע מאחר והיה מעורפל אך ציין כי הבין כבר במהלך האירוע את חומרת מעשיו שכן לא הצליח לווסת את רגשותיו. הנאשם תיאר שזמן מה לאחר האירוע פנה מיוזמתו לנער שנפצע, התנצל בפניו והציע לו עזרה.
9. הנאשם תיאר שהוא מאוכזב מהתנהגותו כמתואר בכתב האישום, ערך חשבון נפש והחליט לטפל בעצמו בתחום ההתמכרויות. שירות המבחן התרשם שאכן, השימוש באלכוהול הוא שעמד בבסיס המעשים והוביל להתנהגות האימפולסיבית.
10. בפניית שירות המבחן למחלקה לשירותים חברתיים אישרה המחלקה את דברי הנאשם אודות הטיפול שקיבל במהלך כשנה מעו"ס היחידה. על פיהם הטיפול היה יעיל והנאשם נתרם ממנו. עוד שולב הנאשם בקבוצת הכנה תעסוקתית לצעירים וסיים אותה בהצלחה, על אף שלא שולב, כפי שתכנן, בלימודים אקדמאיים. התרשמות הגורמים המטפלים הייתה משיקום אינטנסיבי שעבר הנאשם, תוך שינוי דפוסיים והתנהלות מסכנים. הומלץ על הפניית הנאשם להמשך קבלת סיוע וליווי מגורמי טיפול.
11. שירות המבחן התרשם לחיוב מהשינוי שעבר הנאשם, חרף נסיבות חייו הקשות ונעדרות התמיכה. נסיבות אלו הן שהובילו לשימוש מופרז באלכוהול אשר במצבי דחק עלול לגרום להתנהגות אימפולסיבית ואלימה ואלו עודם ניצבים בגורמי הסיכון להישנות העבירות. מצד שני תוארו בגורמי הסיכון לשיקום השינוי המשמעותי שעבר הנאשם, השיח הפתוח שהוא מנהל, תפקודו התקין בצבא ושאיוותיו לעתיד, מבחינת תעסוקה והקמת משפחה. עוד צוינה פנייתו היזומה לטיפול ושיקום ביחידה להתמכרות והבעת הסכמה להמשך טיפול משקם.
12. בשים לב לשקולים האמורים מצא שירות המבחן להמליץ להטיל על הנאשם ענישה חינוכית ושיקומית, אשר לא תפגע בהמשך שיקומו, ולהטיל עליו 200 שעות של"צ לצד צו מבחן לשנה.

תמצית טיעוני הצדדים:



13. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה שבעת ביצוע העבירות עלתה תמונה מדאיגה של אלימות שנבעה מהנאשם עקב צריכה מופרזת של אלכוהול. המאשימה ציינה שמהתסקיר לא עולה תמונה ברורה אודות מצבו של הנאשם כיום והאם נגמל. המשך שתייה עלולה למנוע את ריצוי העונש בעבודות שירות. עוד ציינה שבשים לב לחומרת המעשים, בצירוף הסכין אותה החזיק הנאשם, תעתור להטלת 6 חודשי מאסר אשר ירוצו על דרך עבודות שירות.
14. הסנגור ציין כי בניגוד לעמדת המאשימה, אין המדובר במעשים שחומרתם רבה. המעשים נעשו בעת שהנאשם שתוי, במסיבת פורים, והחזקת הסכין הייתה לשניות בודדות. אין המדובר במי שהתכוון לעשות שימוש בסכין. הנאשם אינו אדם מסוכן ומאז האירוע לא הואשם הנאשם באירועי אלימות נוספים, חרף חלוף שנתיים ממועד האירוע.
15. עוד טען הסנגור שבתסקיר שירות המבחן ניתנה התייחסות מרחיבה לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, גדילתו ללא אם ופטירת אביו בצעירותו. נכון לימים אלו הנאשם הינו מחוסר עבודה עקב התפשטות נגיף הקורונה, מתקיים מקצבת המל"ל בלבד ונושא לבדו בהוצאותיו הרבות. הנאשם מתקיים באמצעות נטילת הלוואות מחבריו. הטלת עונש מאסר בעבודות שירות על הנאשם יוביל לפגיעה בשיקומו שכן לא יוכל להתקבל לעבודה. בנסיבות אלו יש לקבל את המלצת שירות המבחן. סיבה נוספת בגינה יש לקבל את ההמלצה היא משום שבכך יקבל הנאשם סיוע מצד רשויות הרווחה במסגרת צו המבחן.
16. בתום הדברים ציין הנאשם שחלפו שנתיים מאז האירוע. באותו המועד היה בסיטואציה החריגה להתנהלותו, והוא הבין מיד שטעה בשיקול הדעת והוא מצר על כך. הנאשם ציין את רצונו להתקדם בחייו, להקים משפחה ולהיות אדם מהשורה.

מתחם הענישה ההולם:

17. בסעיף 40 ב' לחוק העונשין נקבע שהעיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.
18. במעשיו המתוארים בכתב האישום פגע הנאשם בערכים המוגנים של שמירה על ביטחון הציבור, שלמות גופו ותחושת הביטחון שלו, שמירת הסדר הציבורי ושלטון החוק.
19. באשר לעבירת תקיפת סתם, נראה כי מתחם העונש, עפ"י פסיקת בימ"ש העליון, נעה בין מאסר מותנה ועד ל-14 חודשי מאסר, וזו תיקבע בהתאם לחומרת התקיפה, עברו של הנאשם, נטילת האחריות ועוד.
20. ראו: רע"פ 4265/15 דדון נ' מדינת ישראל (נבו, 22.6.2015), במקרה של דחיפה ואיום, אישר ביהמ"ש העליון כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת תקיפת סתם ואיומים נע בין 3 חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר בפועל. ברע"פ 10232/17 ראובן נ' מדינת ישראל (נבו, 14.3.2018) אושר גז"ד של בימ"ש השלום אשר בו נקבע שמתחם העונש בגין עבירות תקיפת סתם נע בין מאסר מותנה ועד ל-9 חודשי מאסר בפועל.
21. באשר לעבירת החזקת סכין נקבע בפסיקה כי יש למגר בכל דרך את "תופעת הסכינאות" אשר במהלכה יכולה כל מריבה מילולית לפגיעה בגוף ובנפש (ע"פ 6720/04 מדינת ישראל נ' עסאם זחאיקה (3.11.04); ע"פ 9133/04 גורדון נ' מדינת ישראל (20.12.04)).



22. מתחם העונש בגין עבירה זו נע בין עבודות של"צ, התחייבות וצו מבחן במקרים בהם לנאשם אין רקע קודם (כך לדוגמה ברע"פ 1949/15 אימן תקדור נ' מדינת ישראל (02.04.15)) ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, זאת ככל ולנאשם רקע דומה קודם (ראו: עפ"ג 56424-10-10 מדינת ישראל נ' מורד מסארה (4.4.11) אליו הפנתה המאשימה וכן ראו רע"פ 3676/15 עבד מחאגנה נ' מדינת ישראל (08.06.15)).

23. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לקחת בחשבון את העובדה, כי הנאשם נטל סכין ואחז בה מאחורי גבו, לאחר ויכוח מילולי ודחיפות עם אדם אחר. התנהלות זו, נוכח דברי הנאשם בשרות המבחן -לכך שהיה שרוי תחת השפעת אלכוהול, הינה בעלת פוטנציאל נפיץ ביותר. מנגד, וביחס לאירוע התקיפה, הרי שכלל ומעשה התקיפה יוחס לדחיפת קופסת הפלסטיק שפגעה בחברתו, המדובר ברף נמוך של מעשים. אף התיקון שנעשה בכתב האישום הינו משמעותי - שכן לבד מציון העובדה כי בעת שהוציא דניאל מידיו של הנאשם את הסכין, הוא נחתך, כתב האישום אינו מייחס לו עוד את אירוע תקיפה בהיבט זה.

24. בשים לב לאמור, ראיתי לקבוע את מתחם העונש ההולם החל מעונש צופה פני עתיד, לצד צו של"צ -ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו על דרך עבודות השירות, לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים לנאשם:

25. לאחר קביעת מתחם הענישה יש לקבוע את עונשו של הנאשם שלפני בטווח הענישה שנקבע. במסגרת קביעה זו ישקול בית שיקולים אישיים הנוגעים לנאשם כגון מצבו האישי, שיקולי שיקום, קבלת אחריות על מעשיו ועוד. בפסיקה נקבע כי במסגרת קביעה זו רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ועליו לשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, כמו גם נסיבות אחרות ככל שמצא שהן רלוונטיות. עוד יתחשב בית המשפט במסגרת שיקולים אלו בשיקולי ההרתעה, ובכללם הרתעת הרבים.

26. הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו. בשרות המבחן פירט הנאשם באופן כן ופתוח את המניעים שהובילוהו לביצוע העבירה (השימוש המופרז באלכוהול וטשטוש הגבולות).

27. הנאשם נטל חלק בהליך טיפולי משמעותי מאוד, בלא קשר עם שירות המבחן. הדיווח מגורמי הטיפול במסגרת המחלקה לשירותים חברתיים הינו חיובי מאוד, תוך שהמלצתם הינה להמשיך טיפול באופן שייתן לנאשם הכוונה תעסוקתית לימודית ורגשית. בהתאם לדיווח הנאשם הוא אינו צורך אלכוהול מזה למעלה משנתיים.

28. בנוסף, לקחתי בחשבון את נסיבות חייו הקשות של הנאשם. הנאשם נותר למעשה ללא כל תמיכה משפחתית: נעדר קשר מאמו, אביו נפטר בצעירותו, והנאשם מילא למעשה תפקיד הורי ביחס לאביו, עת תמך בו כלכלית כבר מגיל צעיר. לנאשם מעולם לא הייתה מסגרת תומכת ויציבה. הוא נדד עם אביו בכל מהלך שנות התבגרותו, עזב מסגרות, לא השלים כנדרש את לימודיו ולא קיבל סיוע מאף גורם. חרף האמור, הצליח הנאשם, בכוחות עצמו, לשקם עצמו, להשלים שרות צבאי משמעותי, למצוא מסגרת תעסוקתית מותאמת, לדאוג לתנאי מגוריו, וכעת הוא גם מפרנס את עצמו.

29. סבורני, כי המדובר בשיקום מרשים שנעשה על אף נסיבות חיים קשות במיוחד, שכל טלטלה נוספת בחיי הנאשם כעת, עלולה להוביל לפגיעה ממשית בשיקומו זה. בנוסף, המלצת שרות המבחן כוללת רכיב של מבחן לצורך השלמת השיקום, ואף מטעם זה יש לאמץ את ההמלצה.



30. נוכח האמור, ראיתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף 200 שעות. שירות המבחן יגיש את תוכנית השל"צ לאישור בית המשפט עד ליום 30.9.2021.

ב. מאסר למשך חודשיים וזאת על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור על העבירה בה הורשע.

ג. צו מבחן למשך שנה.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ז אב תשפ"א, 26 יולי 2021, בנוכחות המאשימה הנאשם ובא כוחו.